

Školske sestre franjevke Krista Kralja

LIST DRUŽBE

God. XXVII

studeni 2023.

Br. 2 (69)

Generalna kuća
Via Bruno Bozzi 1
00046 Grottaferrata (RM)
Tel: +39/06/94 12 466
E-mail: segreteria.generale@ssfcr.org

Sinodalna je Crkva Crkva koja sluša, svjesna da slušati znači više nego čuti. Riječ je o uzajamnom slušanju u kojemu svatko može nešto naučiti.

(Papa Franjo, 50. obljetnica Biskupske sinode, 17.X.2015.).

Generalna kuća

Život u Generalnoj kući u zadnje vrijeme bio je u znaku 16. redovitoga vrhovnog kapitula, koji smo slavile od 2. do 26. srpnja 2023. u Asizu pod geslom “Osluškujući Duha Svetoga hodimo zajedno u novosti života”. Za slavlje Kapitula bila je potrebna dobra priprema, brižljivo vođenje tijekom slavlja, a potom i primopredaja vodstava Družbe novoj Vrhovnoj upravi.

Najprije želim zahvaliti svima vama, drage sestre, što ste svojom molitvom i prinošenjem žrtava pratili pripremu i slavlje Kapitula. Hvala vam i na suradnji, što ste u pripremi za Kapitol osobno i zajednički pregledale naše zakonodavstvo i predložile izmjene koje vam je život nalagao. Sudionicama Vrhovnog kapitula zahvaljujem na njihovoj zauzetoj suradnji, sestrinskom zajedništvu i trajnom osluškivanju Duha. Zahvaljujem Vam također na iskazanom mi povjerenju izborom za vrhovnu predstojnicu. Hvala dosadašnjoj Vrhovnoj upravi i vrhovnoj tajnici za služenje Družbi, za dobro pripremljen i vođen Kapitol, za ustrajnost u službi i nakon Kapitola te brižljivoj primopredaji službe novoj Upravi.

Nova uprava započinje služenje cijeloj Družbi, s jedne strane sa strepnjom u svijesti velike odgovornosti i svojih granica, a s druge strane s vjerom da je to volja Božja i s pouzdanjem da Bog svojih nikada ne ostavlja. Osjećamo snagu vaše molitve. Zahvaljujemo vam na molitvama i nadalje se preporučujemo. Trudit ćemo se, prije svega, služiti Družbi u ljubavi prema Bogu i svakoj pojedinoj sestri. Sada vas “susrećemo” u našim molitvama, radujemo se prilikama koje su nam darovane i koje će nam biti podarene za osobne susrete.

Postupno otkrivamo zahtjevnost službe koja nam je povjerena, a opet i darove koje nam je Bog povjerio sebi na slavu. Svaka od nas daje od sebe ono što ima. Bogu hvala, kad sve to ujedinimo, možemo nešto. Molimo vas za strpljenje i razumijevanje ako ponekad ne bude sve onako kako bi trebalo biti. Također vas molimo za otvorenu i velikodušnu suradnju za opće dobro. Bog vam uzvratio!

U generalnoj kući tijekom ovog vremena bilo je veoma živo. Sestre dosadašnje Vrhovne uprave potrudile su se pripremiti ugodan i siguran dom za novu Upravu. Postupno su pristizale članice nove uprave i svaka je bila srdačno primljena. Sve smo se okupile prvih dana mjeseca listopada. Srdačnoj dobrodošlici kućne zajednice pridružili su se i drugi pozdravi i posjeti. Posjetile su nas sestre iz sve tri zajednice Rimske regije i umirovljeni nadbiskup mons. Piero Coccia te sestre Služavke Malog Isusa iz susjedne redovničke zajednice. Zahvalne smo svećenicima zajednice Djelo Marijino koji svakodnevno, osim nedjelje, slave misu u našoj kapelici i daju nam duhovni poticaj za novi dan te, kad god mogu, ostanu s nama na doručku.

Nakon dolazaka uslijedili su i odlasci. Sa zahvalnošću smo se oprostile od dosadašnje vrhovne predstojnice s. Klara Šimunović i ostalih sestara Vrhovne uprave, koje su se vratile svaka u svoju provinciju. Našim izborom za Vrhovnu upravu u dvije provincije bilo je potrebno sazivanje Provincijskog kapitula. U Mariborskoj provinciji Bezgrešnog začeća sazvan je Redoviti provincijski kapitol kojemu sam osobno nazočila, a u Splitskoj provinciji Presvetog Srca Isusova Izvanredni provincijski kapitol, kojem je nazočila vrhovna savjetnica s. Marija Petra Vučemilo. U Mariborskoj provinciji izabrana je nova Provincijska uprava, a u Splitskoj provinciji nova provincijska savjetnica.

Uključene smo i u događanja u sveopćoj i mjesnoj Crkvi. S radošću smo, na daljinu, pratile uvodnu molitvu i izvješća 16. općeg zasjedanja Biskupske sinode, a u nedjelju 29. listopada neke od nas nazočile su svetoj misi koju je na završetku sinodskog zasjedanja slavio papa Franjo u bazilici sv. Petra u Vatikanu. U našoj mjesnoj Crkvi, biskupiji Frascati, od mjesne zajednice oprostio se biskup mons. Raffaello Martinelli, a brigu o biskupiji, uz biskupiju Velletri-Segni, preuzima mons. Stefano Russo.

Bogu hvala na svemu. Hvala i vama, drage sestre. Ostanimo povezane u sestrinstvu i molitvi.

S. M. Veronika Verbič, vrhovna predstojnica

Mariborska provincija

Sestre Mariborske provincije pratile su ustrajnom molitvom priprave za Redoviti vrhovni kapitol i njegovo slavlje od 2. do 26. srpnja 2023. u Asizu. Provincijska predstojnica s. Veronika Verbič, posjetom zajednicama u Aleksandriji i Kairu u Egiptu, zaključila je 31. svibnja ovogodišnje službene pohode sestrama. Početkom lipnja sve nas je ohrabrla riječima: *Molim vas da još snažnije molite kako bismo osluškajući Duha Svetoga mogli dalje koračati u novosti života, čuvajući bogatu tradiciju.* Nismo očekivale da će joj predstavnice cijele Družbe na Vrhovnom kapitulu iskazati povjerenje i izabrati je za novu Vrhovnu predstojnicu naše redovničke ustanove, ali izbor nas je zatekao ustrajne u molitvi i u povjerenju da se dogodio po Božjoj volji.

Molitva je bila neizostavan dio priprave za Provincijski kapitol koji je trebalo sazvati nakon što se upraznilo mjesto provincijske predstojnice uz koju smo rasle u povjerenju i predanju Gospodinu. Kapitol smo slavile od 5. do 8. listopada u kapucinskom duhovnom centru u Kančevcima. Kapitol smo također provele u molitvenom duhu. U slavlje nas je uveo mariborski nadbiskup u miru mons. Marjan Turnšek. Pozvao nas je, da kao *sestre jedne Provincije zajedno molimo za dar slušanja, koji nije samo plod našeg truda, nego istinski Božji dar.* Trebamo se prisjetiti i *Božjeg djelovanja u našim zajednicama i u nama samima u prošlosti i sadašnjosti. Tako ostajemo otvorene za milost, što je Božja naklonost i s povjerenjem odgovaramo na ono na što nas Gospodin poziva.* Njegove riječi bile su nam poticaj i nadahnuće kako u radu Kapitula tako i u izboru. U Izbornom dijelu kapitula Gospodin nam je dao novu provincijsku predstojnicu s. Tinu Dajčer.

U iščekivanju Vrhovnog kapitula a potom i Provincijskog, odvijala se naša svakodnevica. Pratili su ga i razni događaji na kojima smo na privilegiran način gradile sestrinstvo i rasle u međusobnoj povezanosti. Jedan od takvih događaja bilo je hodočašće sestara naše Provincije 22. travnja iz Repnja u Kamnik i okolicu. Posjetile smo nekadašnji samostan klarisa i ursulinki u Mekinjama, franjevački samostan s crkvom sv. Jakova u Kamniku i crkvu sv. Ane u Tunjicama. Budući da ove godine slavimo 140. obljetnicu dolaska sestara u Repnje i 140 godina naše gotovo neprestane prisutnosti u tom mjestu, hodočašće smo započele i završile upravo ondje. Podaren nam je zaista lijep dan, koji smo sustvarale svojim radom,

prisutnošću, molitvom i darivanjem. Početkom lipnja organizirale smo hodočašće pješice od Tržiča do Brezja, gdje su nam se pridružili suradnici, sudionici naših aktivnosti, rodbina, prijatelji i poznanici. Hodočašće pod nazivom *Hvaljen budi, Gospodine moj* završilo je svetom misom i bratsko-sestrinskim druženjem.

U subotu uoči svetkovine Male Gospe, u Repnjama smo u radosnom sestrinskom raspoloženju proslavile redovničke jubileje. Na svečanoj misi koju je predvodio koruško-celovečki mons. Jožef Marketz, mi sestre i rodbina, zahvalili smo prije svega za dar zvanja i za 75, 70, 60 i 25 godina vjernosti naših šest sestara jubilantkinja. Biskup je u propovijedi naglasio da smo pozvane na posvećeni život kao putokaz prema Bogu, a za to je potrebno govoriti jezikom koji današnji svijet razumije. Sestre jubilantkinje pripremile su se za svečanost kratkom duhovnom obnovom u Št. Petru pri Št. Jakobu v Rožu (Austrija).

Živo je bilo i naše pastoralno djelovanje. Organizirale smo i vodile duhovne obnove, duhovne vježbe, tjedne duhovnosti i hodočašća za djecu, mlade, žene... Sudjelovale smo na ljetnim oratorijima, bile prisutni na "Tjednu okupljanja za krizmanike"...

Početkom mjeseca srpnja, došla je u posjet svojoj domovini i naša misionarka u Ugandi s. Urša Marinčić. Tijekom vremena koje je provela u Provinciji u mnogim je župnim zajednicama predstavila život i rad u Misiji.

Početkom mjeseca kolovoza sjevernu i središnju Sloveniju zahvatile su katastrofalne poplave. Ova najveća prirodna katastrofa u povijesti neovisne Slovenije zahvatila je dvije trećine slovenskog teritorija. Stanovnici Slovenije odmah su priskočili u pomoć ljudima u poplavljеним područjima. Velikodušno su se odazvali i iz susjednih i drugih zemalja. Sve unesrećene i one koji su pomogli u njihovom spašavanju pratile smo molitvom, a i same smo se prema svojim mogućnostima uključile u spašavanje, a prije svega unesrećenima smo pritekle u pomoć finansijskim sredstvima.

Tijekom ljeta i jeseni prag vječnosti preše su čak četiri naše sestre, dvije upravo tijekom slavlja Provincijskog kapitula, čije je geslo bilo *Sij, nadaj se i ne boj se*. Vjerujemo da su naše preminule sestre sjeme za nove generacije. Odrasle smo na ramenima sestara koje su nam prethodile.

s. Martina Štemberger

Splitska provincija

Ususret kraju kalendarske godine prisjećamo se važnijih događaja u našoj Provinciji tijekom minulog razdoblja. Sredinom travnja u našem samostanu na Jordanovcu u Zagrebu održan je redoviti godišnji susret odgojiteljica i provincijskih predstojnica naših triju provincija hrvatskog govornog područja i Mariborske provincije. Razgovaralo se o problemima početnog i trajnog odgoja, otvorenosti zajednica prema novim duhovnim zvanjima te zaprekama za posvećeni život. Tijekom susreta sestre su posjetile Bjelovar i obišle znamenitije sakralne objekte u Križevcima.

Krajem travnja proslavljen je 50. obljetnica djelovanja sestara naše Provincije u samostanu franjevaca trećoredaca na Ksaveru u Zagrebu. Euharistijsko slavlje u crkvi sv. Franje Ksaverskog, u zajedništvu sa župljanima i sestrama drugih redovničkih zajednica, predvodio je provincijal Provincije franjevaca trećoredaca glagoljaš fra Ivo Martinović u koncelebraciji s gvardijanom samostana na Ksaveru fra Zvonimirovom Brusačem i ostalim svećenicima ksaverske zajednice. Govoreći o važnosti vjere koja se očituje u konkretnom služenju Bogu i čovjeku zahvalio je sestrama čije se svjedočenje vjere očitovalo u svemu onom što su činile u svojem polustoljetnom služenju u ksaverskom samostanu. Nakon euharistijskog slavlja proslava je nastavljena prigodnim programom u samostanskoj dvorani gdje smo se prisjetili svih sestara (njih 37) koje su tijekom proteklih pet desetljeća dio svog redovničkog služenja utkale u život tog franjevačkog samostana, najprije vodeći domaćinstvo, a kasnije djelujući i kao pastoralne suradnice. Ksaverska zajednica prepoznatljiva je po međusobnom poštovanju i nepomućenom zajedništvu sestara i braće franjevaca što je i u ovom slavlju bilo jasno vidljivo.

Na svetkovinu Presvetog Srca Isusova, naslovnika Provincije, u provincijskom središtu u Splitu proslavljeni su 60. i 50. obljetnica redovničkog života naših sestara. Dijamantni jubilej proslavile su četiri sestre, dok je zlatni jubilej polustoljetnog služenja Bogu, Crkvi i ljudima proslavilo sedam sestara. Svečanoj proslavi obljetnica redovničkog života prethodila je četverodnevna duhovna priprava za jubilarke u našem samostanu u Zadru koju je predvodio o. Mirko Nikolić, DI. Proslave obljetnica redovničkog života uvijek su milosno vrijeme ponovnog promišljanja, vrednovanja i spoznavanja smisla našega redovničkog posvećenja te, nadasve, zahvalnosti Bogu za prijeđeni put. U rujnu je za sestre jubilarke koje su svoje jubileje redovničkog života slavile od 2019. do 2023. godine organizirano zahvalno šestodnevno hodočašće. Uz nezaobilaznu kolijevku franjevaštva – Asiz, sestre su obišle znamenitosti Rima i Vatikan, a jedan dan bio je rezerviran za posjet marijanskom svetištu u Loretu.

U provincijskom središtu u Splitu 7. listopada slavljen je Izvanredni provincijski kapitul, sazvan nakon što je provincijska savjetnica s. Marija Petra Vučemilo, na 16. redovitom vrhovnom kapitulu, izabrana za vrhovnu savjetnicu. Na Kapitulu se zajednički promišljalo o važnim pitanjima iz života Provincije te su dane smjernice za buduće djelovanje na njezinu dobrobit. U izbornom dijelu Kapitula za novu provincijsku savjetnicu izabrana je s. Mirja Tabak.

Zahvalne Gospodinu za svaki minuli milosni trenutak s pouzdanjem hodimo naprijed vjerujući da On, Gospodar vremena, bdije nad našim koracima.

s. Marina Fuštar

Misija u Demokratskoj Republici Kongu

Život u našoj Misiji posljednjih mjeseci obilježen je značajnim događanjima, slavljima, susretima. Lipanj i srpanj bili su u znaku priprema i slavljenja Redovitoga vrhovnog kapitula. Ovogodišnji, 16. redoviti vrhovni kapitol za život u Misiji bio je osobito značajan jer je po prvi put, na poziv vrhovne predstojnice s. Klare Šimunović, u radu Kapitula sudjelovala jedna sestra Kongoanka. Unatoč mnogim poteškoćama oko dobivanja dokumenata potrebnih za putovanje, s. Françoise Balibuno Ciza, povjerenica sestara u Misiji, uspjela je, iako s malim zakašnjenjem, sudjelovati u radu Vrhovnog kapitula. To je povijesni događaj za našu Misiju, a i za Družbu. Božja providnost htjela je da smo u vrijeme Kapitula imale duhovne vježbe u Luhwinji na temu "Slavljen budi Gospodine moj". Time smo još i više u molitvenom duhu bile prisutne sa sestrama sudionicama Kapitula u Asizu. Nakon velikog događaja – Vrhovnog kapitula – u našoj Misiji slijedili su novi događaji: kanonski pohod provincijske predstojnice s. Lidije Bernardice Matijević u pratnji s. Mirjane Puljiz, provincijske ekonome, koje su s nama bile tri tjedna u kolovozu, a početkom rujna posjetile su našu najmlađu zajednicu u Rwanjeni u Ugandi. Na našu veliku radost s njima su, nakon dvije godine boravka u Hrvatskoj, doputovale naše sestre Kongoanke, s. Térèsita Nshobole Mufuliru i s. Gisèle Cirhuza Baciyunjuze, studentice na Teološkom fakultetu KBF-a u Splitu.

Uoči blagdana sv. Klare slavile smo početak novicijata triju novakinja, a na sam blagdan svečanost polaganja prvih redovničkih zavjeta pet sestara. Prvi put u našoj Misiji bio je tako lijepi broj novozavjetovanica!

Rujan je bio obilježen pripremama za novo slavlje, otvaranje Jubilarne godine naše Misije. Naime, u rujnu 2024. godine navršit će se 50 godina života i djelovanja naših sestara u DR Kongu. Otvaranje jubilejske godine upriličile smo na svetkovinu sv. Franje, 4. listopada, svečanim euharistijskim slavljem koje je predvodio generalni vikar mons. Floribert Bashimbe uz koncelebraciju braće franjevaca i drugih svećenika posebno bliskih našoj Misiji. U franjevačkoj jednostavnosti dijelile smo radost s cijelom franjevačkom obitelji prisutnom u gradu Bukavu.

Tijekom listopada proslavile smo završetak viših studija dviju naših sestara, s. Anny Furaha Kalumire i s. Françoise Ciragane Zihalirwa.

Jubilejsku godinu živimo u zahvalnosti za prošlost, u ljubavi za sadašnjost i u nadi za blagoslovljenu budućnost.

s. Samuela Šimunović

Lemontska provincija

Dana 1. travnja imale smo zajednički susret na temu "Dar sadašnjeg trenutka". Tema je osmišljena kako bi nam pomogla više cijeniti i potpunije se uključiti u sve što svakodnevno radimo i doživljavamo, bez žaljenja za prošloću i zabrinutosti za budućnost.

Nas 23 sestre u SAD-u živimo upravo darovanost sadašnjeg trenutka, koji je ispunjen različitim događanjima: proslavama, izazovima i pozivima da podijelimo svoje životno iskustvo s drugima. Ove smo godine 27. travnja radosne dočekale provincijsku predstojnicu Mostarske provincije s. Franku Bagarić, zajedno sa s. Andelinom Rotim iz Franjevačkog samostana u Chicagu. Fra Antonio Musa, OFM, bio im je vozač i prevoditelj. Unatoč jezičnim razlikama, uspjeli smo komunicirati i međusobno podijeliti zajedničke trenutke.

Radosno smo 25. lipnja proslavile zlatne jubileje naših sestara, s. Therese Ann Quigney i s. Mary Francis Werner. Suradnici, članovi obitelji i prijatelji su nam se pridružili na misi koju je predslavio fra Michael Jenrich, OFM, te na svečanoj večeri u Slovenskom katoličkom centru. S. Kathryn Frankovich, koja je napunila 70 godina redovničkog života, nije mogla sudjelovati u slavlju, bila je na našem bolesničkom odjelu. U kolovozu nam se pridružio brat s. Kathryn, fra Lawrence, OFM, i zajedno s njom smo proslavili jubilej. Dana 10. rujna s. Mary Francis imala je još jednu jubilejsku proslavu u župnoj crkvi Bezgrešnog začeća u Elmhurstu, gdje je bila ravnateljica Religious Education K-5. Župna misa bila je na njezinu nakanu. Nekoliko sestara iz Lemonta i Napervillea nazočilo je misi i sudjelovalo na domjenku u župnoj dvorani.

U srpnju smo se pridružile molitvi cijele Družbe dok su kapitularke okupljene u Asizu slavile Vrhovni kapitol. Jezična zapreka stvarala nam je poteškoće, ali bile smo sretne što smo mogle čitati sažetke i izvješća provincija koja su vrlo zanimljiva i puna informacija kako je pojedina provincija rasla i nosila se s izazovima i promjenama te kako živi dar sadašnjosti. S. Therese Ann je predložila da za naše mjesечne sastanke koristimo razmatranja koje je na Vrhovnom kapitulu izložio fra Simone Ceccobao, OFM. Svaki mjesec uzmemo jedan dio, a zatim razgovaramo i dijelimo svoja razmišljanja, završavajući sve molitvom.

Dana 13. rujna u Provincijalnoj kući, sve sestre koje su mogli sudjelovati, proslavile su Dan utemeljenja Družbe sa suradnicima. Započeli smo misom i Večernjom, a nastavili druženje uz večeru. S. Therese Ann prenijela je pozdrave iz drugih provincija na kojima zahvaljujemo jer smo i tako povezane i sjedinjene s cijelom Družbom. Prigodom ovog slavlja na oglasnoj ploči u blagovaonici postavljena je nova grafika s likom Majke Margarite, slovenskog umjetnika Janeza Alberta Novaka.

Nedavno nas je pogodila vijest o smrti dvoje nama dragih ljudi: o. Alberta Adamicha, brata dviju naših sestara, s. Cherubine i s. Cecilie, koji je preminuo 21. rujna u 101. godini života, najstariji svećenik u nadbiskupiji Chicago. Uvijek je bio velikodušan i pružao nam podršku. Dana 2. listopada iznenada je u 51. godini života preminuo biskup Kevin Birmingham, pomoćni biskup Chicaga. Njegovih pet sestara diplomiralo je na našoj Mt. Assisi Academy. Otac Kevin često je slavio misu na Academy, a kao biskup prošle je godine bio predsjedatelj jubilarne mise povodom 100. obljetnice utemeljenja naše Provincije. Neke su sestre sudjelovale u molitvenom bdijenju za njega, a druge na sprovodu. Obojice se sjećamo u našim molitvama, zahvalne što su bili dio života naše zajednice.

Godina 2023. vrlo je značajna za naš Franjevački red, budući da slavimo 800. obljetnicu Pravila sv. Franje i prvih jaslica u Grecciu. U nedjelju 22. listopada Mary Elizabeth Imler, OFS, održala je predavanje na temu "Odnos franjevačke braće i sestara". Naše sestre i neki od naših suradnika sudjelovali na sastanku *online* u zgradbi Alvernia Manor. Sestra Marija Elizabeta usredotočila se na Franjevački život i Pravilo želeći svima prisutnim pomoći uočiti vezu između Života i pravila i događaja u Grecciu, ohrabrujući nas da živimo ovdje i sada u prisutnosti našeg utjelovljenog Gospodina.

Sljedeće predavanje održat će se u Katoličkoj teološkoj uniji Chicago. Tema će biti "Utjelovljenje" te će predstaviti Franjino iskustvo i događaj Greccia.

I mi se u našem Mount Assisi Conventu pripremamo za proslavu godišnjice Greccia. Organiziramo izložbu različitih jaslica. U nedjelju 3. prosinca naš će samostan biti otvoren za župljane, obitelji i prijatelje da vide divne i raznolike jaslice koje odražavaju različite kulture,

umjetničke stilove, sredstva komunikacije i monetarne vrijednosti. Nadamo se da će taj događaj sve one koji dolaze podsjetiti na predivan dar Utjelovljenja koji slavimo i živimo u svakom trenutku našeg života.

Kao i mnoge druge zemlje, Sjedinjene Američke Države preplavljeni su migrantima. Mnoge organizacije i grupe pokušavaju im život učiniti što ugodnijim i optimističnijim. Sestra Mary Terese Giblin dio je grupe te sa studentima iz grada Chicaga St. Lawrence High School u Brownsvilleu, Texas, radi s migrantima da i oni iskuse darove sadašnjeg trenutka.

Postoje mnoge aktivnosti i događaji koji se odvijaju u našoj Provinciji, a mi smo podijelile samo neke od njih da biste znali kako mi živimo i čuvamo dar sadašnjeg trenutka. Sjećamo se i molimo za sve dok živimo u zahvalnosti za darovanost prisutnosti.

Sr. Kathleen Vugrinovich

Mostarska provincija

Kad se osvrnem na vrijeme proteklo od zadnjega prebiranja događaja iz života naše Provincije, srcem se razlijevaju riječi divne, zahvalne te sa psalmistom pjevam: *Više si u srce moje ulio radosti, nego kad obilno rode pšenica i vino...* Radost zbog sestara, susreta, radost zbog života koji pulsira zajednicom.

Sve što se u Provinciji zbivalo tijekom proteklih mjeseci moglo bi se smjestiti između dva naša zborovanja, dvije zajedničke duhovne obnove za sve sestre Provincije. One u svibnju u Bijelom Polju i listopadskog provincijskog hodočašća na Široki Brijeg. Na jednom i drugom susretu sudjelovalo je do 120 sestara. Naše je zajedništvo bilo hranjeno molitvom, prigodnim predavanjima, slavljem sakramenata pokore i euharistije. U listopadu smo pohodile i memorijalni centar “Groblje mira” na Bilima ponad Mostara, u sklopu kojega se nalazi crkvica, četiri polja predviđena za križeve žrtava svih totalitarizama, veliki središnji križ te nekoliko popratnih objekata. Među već postavljenim križevima postavljen je i križ za našu s. Reginu Milas, ubijenu 1945. godine u Čapljini.

Mjesec srpanj bio je u znaku slavlja Vrhovnog kapitula i izbora nove Vrhovne uprave Družbe za čiju je članicu izabrana naša s. Petra Bagarić, vrhovna zamjenica.

Ljetni su mjeseci uobičajeno vrijeme godišnjih odmora ali i godišnjih promjena sestara, radnih mjesta, služba... Dok jedne završavaju svoj radni vijek i odlaze u mirovinu, druge tek započinju svoje služenje u školama, vrtićima ili drugim radnim mjestima za koja su se stručno osposobljavale.

I dok nas jedne napuštaju, ostavljajući za sobom tragove predanoga života, druge su prispele za život i ucjepljenje u Družbu. Doista, i ove godine Gospodin pomazao “uljem radosti”. Pet sestara juniorki, s. Arkandela Jurčević, s. Marija Rita Budimir, s. Magda Glibić, s. Monika Ćorić i s. Marija Ivana Boban, nakon intenzivne duhovne pripreme, na blagdan sv. Klare položile su doživotne zavjete. Na blagdan Male Gospe dijamantni jubilej redovništva proslavile su s. Monika Matić, s. Mirona Rupčić, s. Stanislava Drljo i s. Matilda Parlain, a 50 godina redovničkoga života s. Nevenka Šimić, s. Anka Kvesić, st., s. Zdravka Grgić, s. Ljubica Rotim, s. Marta Barišić, s. Lidija Glavaš, s. Slavica Kožul i s. Mirjana Marić.

Na Dan Družbe sestre su juniorke u samostanu Sveće Obitelji u Mostaru obnovile privremene zavjete, a uvečer je u kući odgoja u Bijelom Polju upriličen obred primanja u novicijat, postulaturu i kandidaturu. Novicijat su započele dvije novakinje, jedna za našu, a druga za Bosansko-hrvatsku provinciju. Tri su kandidatice započele godinu postulature, a dvije su djevojke u našoj Provinciji započele kandidaturu. Na blagdan Rana sv. Franje prve zavjete položila je s. Veronika Radišić.

Osim redovitih sadržaja trajnoga odgoja na razini Provincije organizirani su i razni susreti sestara: susreti provincijske predstojnice s pojedinim skupinama sestara (kućne predstojnice, pročelnice Povjerenstava, katehistice, odgojiteljice u dječjim vrtićima...), duhovna obnova sestara do deset godina od polaganja doživotnih zavjeta, susreti sestara s privremenim zavjetima, provincijski i međuprovincijski, duhovne vježbe i obnove odgajanica. Ne nedostaje i susreta na razini redovničkih konferencija, biskupija, kako općenitih tako i u svrhu stručnog osposobljavanja.

Za našu je Provinciju ova godina vrlo važna. Prije stotinu godina uspostavljen je prvi novicijat u Mostaru (1923. – 2023.). Proslava 100. obljetnice bit će upriličena na svetkovinu Krista Kralja.

U godini smo i velikih Franjevačkih jubileja, franjevačkog pravila i prvih jaslica. Što bismo mogle učiniti više i bolje od "uvijek i u svemu opsluživati sveto evanđelje i sa svom budnošću, svim nastojanjem, najvećom željom duha i svim žarom srca provoditi 'nauk Gospodina našega Isusa Krista i slijediti njegove stope'" (*IČel* 84).

s. Magdalena Šarić

Argentinsko-urugvajska provincija

Od ožujka svakog trećeg petka u mjesecu održavamo susrete trajnog odgoja putem zoom platforme, u kojima sudjeluju sestre svih naših zajednica i naše sestre iz Paragvaja. Teme uzete iz Odgojnog plana obrađuju razni stručnjaci.

Rad započet na našem Provincijskom kapitulu u siječnju 2023. nastavile smo tijekom ožujka i travnja. Na četiri susreta, obrađena je, u ovom vremenu, vrlo važna tema: "Prevencija zlostavljanja u školama". Ovi susreti bili su plodonosni za našu izobrazbu prijeko potrebnu i važnu u ovom vremenu. Tema je predviđena za sve sestre, ravnatelje i pravne zastupnike svih naših zajednica i škola. María Inés Franck, stručnjakinja za to područje, pružila nam je vrlo koristan sadržaj za pripremu institucionalnog Protokola za sprječavanje zlostavljanja, zadaće na kojoj naša Provincija radi.

podijelile svoja iskustva i teme Kapitula sa svim sestrama.

U mjesecu rujnu, prije odlaska s. Maríe Angélice Medina u Grottaferratu, kad preuzima svoju novu službu, susrele su se sestre zajednica Sjeverne Argentine i četiri sestre predstavnice Paragvajske provincije te ju srdačno sestrinski pozdravile, slaveći zajedno svetu misu koju je predvodio p. Jorge López, OSB.

U zajednici Sv. Klara, misije Laishí, u srpnju su se održale godišnje duhovne vježbe za naše sestre, koje je predvodio fra Emilio Andrada, OFM. Bili su to dani velike milosti, proživljeni u vedrom, radosnom i sestrinskom ozračju. Zahvaljujemo Bogu na njegovim darovima.

Dana 20. i 21. listopada u zajednici Santa Isabel u Formosi održan je prvi međuprovincijski susret provincijskih uprava Argentinsko-urugvajske provincije Sv. Josipa i Paragvajske

Ujedinjene sa svima vama iz provincija, i mi smo vrlo intenzivno doživjele slavlje Vrhovnog kapitula u Asizu. Zahvaljujemo Bogu za sav trud i rad s. Klare i njezinih savjetnica za dobrobit naše Družbe. Molimo Duha Svetoga za pomoć novoj Vrhovnoj upravi, s. Veroniki i njezinim savjetnicama. Pratimo ih svaki dan svojim molitvama. S iznenadenjem smo primile vijest o izboru naše sestre M. Angélice Medina za vrhovnu savjetnicu. Srdačno za nju molimo Duha Svetoga.

Provincijska predstojnica s. M. Isabel Fernández i s. María Angélica Medina, po povratku s Vrhovnog kapitula, posjetile su sve zajednice u Provinciji i

provincije Uznesenja Marijina. Ovo zajedništvo hranjeno euharistijskim kruhom, prvi je korak u razlučivanju zajedničkog hoda. Bilo je to lijepo iskustvo blizine, obogaćujuće, proživljeno u sestrinskom i molitvenom ozračju.

S obzirom na odgojno-obrazovni apostolat, neke od naših sestara, zajedno s učiteljima, sudjelovale su na Nacionalnom susretu franjevačkog odgoja, koji se pod geslom: "Produbljivanje naslijeda koje su nam ostavili Franjo i Klara", održao u San Antoniu de Arredondu, pokrajina Córdoba. Jačanjem vjere i obnovom zalaganja možemo nastaviti graditi svoj put polazeći od franjevačke duhovnosti. U rujnu smo sve imale priliku sudjelovati u virtualnom susretu koji je ponudila Argentinska redovnička konfederacija CONFAR, s geslom "Hodočasnici nade na putu mira", u pripremi za Jubilej posvećenog života 2025.

U svibnju je održan školski kamp: "Graditelji mira" s temama preuzetim iz enciklike Fratelli Tutti, u kojem su sudjelovali učenici srednje škole Santa Elisabetta u Formosi. Kroz uzajamno služenje bila je prilika dijeliti radost zajedništva. I u rujnu su učenici četvrtog razreda sudjelovali na Mega convivenza mladeži katoličkih škola, koja se također održala u gradu Formozi, pod motom "Katolička mladež na djelu; ujedinjujući snove, gradeći putove", radili su s ciljem prepoznavanja Božje ljubavi u vlastitom životu, dijeleći iskustva sa svojim vršnjacima.

Učenici škole Sveta Terezija u Las Lomitasu (Formosa), također su sudjelovali u misijskom kampu "Izići iz sebe da bismo bili mi", koji se održao u Laguna Yemi, gradu udaljenom 92 km od Las Lomitasa. Imali su lijepo iskustvo Božjeg djela u svojim životima, stavljajući svoje talente i sposobnosti u službu drugima.

Kao i svake godine, u svakoj zajednici i u svakoj školi proslavljeni su blagdani sv. Franje, sv. Klare i drugih svetih zaštitnika te Dan naše Družbe, dijeleći radost i milost s laicima koji s oduševljenjem dijele našu karizmu.

Od srca želimo mir i dobro svakoj sestri Družbe!

s. M. Marta Perna i s. M. Rosa Vega

Bosansko-hrvatska provincija

Poput jesenskog dana u kojem se, dok ovo pišem, izmjenjuju sunce i oblaci, šarenilo boja i sivilo magle, tako su se i u danima i mjesecima iza nas izmjenjivali radosni trenuci slavlja i katkada sivilo svakodnevice, a često se našao i pokoji tmurni oblak. Dijelile smo radost zbog uspješno prijeđenih putova i novih početaka, ali i tugu zbog teške patnje, bolesti i smrti sestara ili članova obitelji. U svojim mislima, u srcu i molitvama nosile smo i muku ljudi pogodjenih teškim nevoljama i stradanjima zbog rata u Ukrajini, Izraelu, Palestini. Nemoguće je sve te trenutke staviti na papir pa će donijeti tek jedan mali dio onog što se kroz proteklo vrijeme događalo u našoj Provinciji.

Tijekom godine, u različitim svečanim prigodama u našim zajednicama proslavile smo 70. obljetnicu s. Antonije Rehlicki te 60. obljetnicu s. Blanke Jeličić, s. Justine Tomić, s. Laurencije Tikvić, s. Henrike Miškić, s. Marine Radošević, s. Efreme Radošević, s. Regine Marijanović, s. Nevenke Medjedović, s. Valentine Nedić, s. Teofile Živković, s. Pacifice Antolović i s. Judite Franjičević. Posebno svečano, kako i priliči, proslavile smo zlatni jubilej naših sestara. U subotu 14. listopada u našem samostanu u Tučepima 50. obljetnicu redovničkog života proslavile su s. Jela Piljić, s. Lucija Bosankić, s. Luja Baotić, s. Dragica Ljubos, s. Zora Vukadin, s. Staza Marijanović, s. Lucija Ljubos, s. Mara Antunović, s. Terezija Batarilo, s. Ankica Perković, s. Dragica Tikvić i s. Ružica Marijić. Ovogodišnjim jubilarkama pridružila se i prethodna generacija sestara: s. Lucijana Bobaš, s. Anica Jozić i s. Marica Mrkonjić. Srebrni jubilej na svetkovinu Preobraženja Gospodinova proslavila je s. Anica Markelić. U svim ovim slavlјima zahvaljivale smo Bogu za dar života i poziva svake pojedine sestre, za milost ustrajnosti tijekom 70, 60, 50 i 25 godina redovničkog života i služenja Bogu i ljudima, za sve velike i male korake, za trenutke ushićenja i klonuća. Za sve dobro koje je po njima darovano našoj Provinciji, Družbi, cijeloj Crkvi.

Na poseban način bile su radosne proslave doživotnih i prvih zavjeta te primanja u novicijat. Zahvalne smo Bogu što nam je darovao s. Suzanu Benković koja je 13. kolovoza u crkvi Uznesenja BDM u Tolisi položila doživotne zavjete i našu s. Rahelu (Mateju) Mihaljević koja je 1. listopada u crkvi Sv. Petra i Pavla na Gorici u Livnu položila svoje prve zavjete. Zahvalne smo također i za naše juniorke s. Antoniju Klišanin i s. Petru Mikulec koje su 4. rujna obnovile privremene zavjete.

Važan korak dogodio se na Dan Družbe, 13. rujna 2023. kada je naša postulantica Ivana Džeko s postulanticom Mostarske provincije Anamarijom Bakula primljena u novicijat u Bijelom Polju kraj Mostara. U dogovoru s upravom Provincije sv. Obitelji i uz dopuštenje Vrhovne predstojnice novicijat naše Bosansko-hrvatske provincije Prečistog Srca Marijina pridružen je novicijatu Provincije sv. Obitelji. Molimo Gospodina da snagom svoga Duha podrži korake naših mladih sestara i podari im hrabrosti i odvažnosti u njihovu pozivu.

Radosne smo što smo 10. srpnja, uoči sv. Klare Asiške, uz sudjelovanje brojnih svećenika, sestara naše Provincije kao i sestara drugih Družbi te vjernika laika, blagoslovile kamen temeljac i gradilište novog samostana u Bučićima. Želja nam je, kako je kazala provincijska predstojnica s. Željka Dramac, da nas izgradnja našega samostana u Bučićima ujedini i jače povezuje, kako bi naše zajedništvo/sestrinstvo bilo na slavu Bogu i u službi izgradnje žive “građevine”, Crkve Kristove.

Ove godine morale smo donijeti još jednu tešku odluku te zatvoriti podružnicu u Župi Rođenja Blažene Djevice Marije u Brestovskom. Ipak, zahvalne smo Bogu za 50 godina kontinuiranog djelovanja sestara u toj župi, za sve dobro koje smo u toj župi primale i činile.

Puno događaja bilo je i u misijama u Ugandi. U srijedu 25. listopada 2023. navršilo se pet godina od odlaska naših sestara u misije u Rwentobo u Ugandu. Toga dana mons. Lambert Bainomugisha, nadbiskup Mbararea blagoslovio je gradilište i kamen temeljac kuće odgoja. U slavlju su sudjelovali franjevci iz župe Rushooka, sestre Splitske provincije iz Konga, sestre Družbe Kćeri Božje Ljubavi te brojni drugi vjernici. Radostan događaj bio je blagoslov

prostorija nove zgrade za pastoralni rad vjernika u filijali Kaina. Financijska sredstva za gradnju ove zgrade prikupljena su preko Misijske središnjice Slovenije. Kroz ovu školsku godinu sestre su nastavile s programom zdravstvenog odgoja te programom opismenjavanja odraslih, a uspješno je završen projekt slovenskog Caritasa koji je osigurao financijska sredstva za kupnju koza siromašnim ljudima ovoga afričkog mjesta. Tijekom pola godine sestre su kupile više od pedeset koza i tako obradovale i razveselile mnoge obitelji. Rastužila nas je vijest o smrti nadbiskupa u miru Paula K. Bakyengea na čiji su poziv 2018. godine naše sestre došle u Ugandu i otvorile svoju prvu misijsku zajednicu u Africi. Gospodin mu dao vječni pokoj!

Sestrice smrt bila je čest gost i u našoj Provinciji. U razdoblju od mjesec dana preminulo je pet sestara: s. Ana Tikvić, s. Blaženka Franjičević, s. Klara Turalija, s. Valentina Nedić i s. Alojzija Antunović. Neka im Gospodin udijeli vječni mir u svome kraljevstvu, a sve nas neka okrijepi radosnom nadom dok kročimo putem prema vječnosti. Nama i cijelom svijetu Gospodin neka daruje svoj mir!

S. Ivana Pavla Dominiković

Paragvajska provincija

S radošću s vama dijelim neke vijesti iz Paragvaja. Od 11. do 13. srpnja održao se u Teresiano College u gradu Asuncionu 64. nacionalni Tjedan redovničke konferencije Paragvaja (Conferpar) na temu: "Redovnički život obnovljen prema sinodalnom ključu". Otvaranje je započelo euharistijskim slavlјem kojim je predsjedao kardinal Adalberto Martinez Flores, nadbiskup metropolit. Ciljevi predloženi za taj tjedan bili su: Slušati srcem osobno i u zajednici kako bismo razumjeli kamo nas Duh Sveti želi voditi u sadašnjem crkvenom i svjetskom kontekstu te iz dubine bića shvatiti neka svjetla, učenja i naznake Duha, u svrhu poduzimanja i jačanja koraka, načina postojanja i djelovanja koji pogoduju obnovi posvećenog života u sinodalnoj perspektivi. Sestre sudionice tog događaja vratile su se u svoje zajednice obogaćene svime što su primile.

S obzirom na to da u Provinciji ima puno starijih sestara, smatrali smo potrebnim osposobiti se za pružanje pomoći starijim sestrama. Radi toga su 19. kolovoza kućne predstojnice i sestre ravnateljice škola provele formacijski dan sa sestrom Anom Lucíom Sánchez Vargas, psihologinjom, iz Družbe sestara misionarki Marije Bezgrešne i Svetе Katarine Sijenske na temu: "Pratnja i animacija njegovatelja bolesnika". Iz izlaganja je proizašlo nekoliko zanimljivih elemenata koje treba uzeti u obzir u doticaju sa starijim sestrama. Jednom prigodom papa Franjo je rekao: "Važno je da stari i mladi rastu zajedno kako bi izgradili bratsko društvo. Potrebno je njegovati odnos sa starijima kako bi došlo do plodonosne razmjene generacija jer su bake i djedovi stariji korijeni koji su potrebni mlađima da bi postali odrasli".

Provincijska predstojnica s. M. Margarita González Giménez je u kanonskom pohodu zajednicama od 26. rujna do 3. studenoga. Kanonski pohod prilika je za zajednički pogled na osobni i zajednički hod i planiranje budućnosti u nadi kako nas Crkva danas poziva. Nadahnuta riječima sv. Pavla s. Margarita reče: "Moja je želja da se osjećate ohrabrene te sjedinjene u ljubavi steknete puninu spoznaje u svom njezinom bogatstvu" (usp. Kol 2, 2-3).

U gradu Pedro Juan Caballeru dana 1. listopada, na blagdan svete Terezije od Djeteta Isusa, održan je 7. Expo Charisma 2023. u organizaciji Pastoralne zvanja-regije Amambay, u prostorijama visoke škole Rosenstiel Kongregacije Presvetog Otkupitelja s geslom: "Bez poslanja nema zvanja". Ove godine aktivno su sudjelovali učenici naših obrazovnih ustanova prisutni u tom gradu. Škola Sv. Marija Andeoska predstavila je franjevačku karizmu, a učenici škole Gospe od Ružarija ilustrirali su kratku povijest naše Družbe.

Lijepo je vidjeti kako mladi ljudi, koji poznaju karizmu i povijest Družbe, izražavaju osjećaj pripadnosti i prenose onima koji im prilaze, posebno mladima. Nakon što su saslušali učenike, svaki je počeo ispisivati svoje ime na Tau koji su sestre potom stavile u kapelu u našoj zajednici kako bi ih prikazale euharistijском Isusu s povjerenjem da će On nastaviti svoje djelo u svakom od njih. Nakon predstavljanja raznih karizmi i apostolata uslijedio je trenutak euharistijskog klanjanja. Učenici završnih razreda srednje škole Rosenstiel dočarali su život sv. Terezije kroz koji su prisutni imali priliku upoznati njezine vrline i izvor nadahnuća za mlade. Aktivnost o pozivu završila je euharistijskim slavlјem koje je predvodio o. Castulo Salinas Ovelar, odgovoran za pastoral zvanja u biskupiji Concepción.

s. M. Eva Arévalo Coronel

Rimska regija

Od zadnjeg Lista Družbe u Rimskoj regiji nema puno vijesti. Život teče sasvim mirno uz poneku brigu više. Škola na Farnesini ponovno je započela s manje učenika, ali nas još uvijek upošljava i održava našu svakodnevnicu budnom. Sestre s Piazze Caprera vrlo su zauzete dočekom i brigom za goste. Rim je još uvijek pun hodočasnika i turista. Naše sestre u Ascoli Picenu predano i vjerno vrše svoje novo poslanje kod biskupa mons. Piera Coccie.

S radošću smo dočekale novu Vrhovnu upravu. Sestre iz svih zajednica išle su u Grottaferratu pozdraviti i poželjeti dobrodošlicu novim članicama. Sestre dosadašnje Uprave, prije povratka u svoje provincije, navratile su u naše zajednice na pozdrav. Srdačno smo im zahvalile, poželjevši im plodan život i svako dobro u novom apostolatu. Članice nove Vrhovne uprave dolazile su nam u posjet i to je prigoda za bolje upoznavanje.

Naša zajednica u Via dei Colli della Farnesina 15. rujna ove godine ugostila je skupinu sestara iz Splitske provincije koje su, uz jubileje redovničkog života (25., 50., 60.), hodočastile u Asiz, Rim, Loreto. Bio je to vrlo intenzivan, dirljiv i lijep (i za njih i za nas!) sestrinski susret zajedništva uz zajednički objed, pjesmu, smijeh.

Pratile smo ponovo rad Treće etape Biskupske sinode o sinodalnosti Crkve, prvog zasjedanja 16. redovne Opće skupštine, koja je završila 29. listopada 2023. Papa Franjo želi Crkvu koja je manje hijerarhijska a više pastoralna i suradnička, odnosno sinodalna i misionarska. Sve kršćanske Crkve bile su zastupljene uz apsolutnu novost: po prvi put su sudjelovali laici i žene. Nigdje drugdje u svijetu ne doživljava se univerzalnost Crkve i naroda kao u Rimu.

Sa zebnjom i zabrinutošću pratimo rat na Bliskom istoku. Sudjelovale smo molitvom i postom u danima molitve za mir koje predlažu razne biskupske konferencije diljem svijeta i kojima predsjeda papa Franjo. Neka Bog usliši njegove i naše molitve!

Iščekujemo usvajanje novih Konstitucija kako bismo potom izradile novi Statut Regije. Zakonski će se promijeniti i naša stvarnost. Na bolje? Na gore? Vidjet ćemo...

s. Anna Maria Jurić

ŽIVOT – POSLANJE – SVJEDOČENJE

*U ovoj rubrici predstavljamo pastoral zvanja
Paragvajske provincije*

Iskustvo života i misije – pastoral zvanja

Sestre u svakoj našoj zajednici Provincije provode različite aktivnosti promičući zvanje za posvećeni život.

Predstavljam vam iskustvo zajednice Svetе Mariје Andeoske, u gradu Pedro Juan Caballeru. U skladu s jednim od ciljeva sadašnje Provincijske uprave, a to je poticanje sestara na uključivanje u pastoral svojih župa, one su dio tima za pastoral zvanja u župi Gospe Fatimske, koji čine župnik, jedan bračni par i nekoliko mladih koji su na putu razlučivanja ili angažirani u župnoj zajednici. Ovaj tim ima zadaću raditi na promicanju zvanja, pratiti mlade u razlučivanju i organizirati aktivnosti prikupljanja sredstava i doprinosa za uzdržavanju biskupijskog sjemeništa. Promiče štovanje Presvetog Sakramenta, bratsko dijeljenje, organizacijske susrete, susrete mladih u kapelama i školama, kako u gradovima tako i u selima.

Ovaj pastoral obogaćuje životne izvore svakog člana te potiče razmišljanje o zvanju mladih ljudi i onih koji dijele svoje iskustvo na ovim susretima. Tako je u nedjelju 1. listopada, na dan sv. Male Terezije, zaštitnice misija, održan tradicionalni Charisma Expo na kojem su zajednice i laički pokreti na kreativan način predstavljaju vlastite karizme. Zahvaljujući toj aktivnosti, mladi iz obrazovnih ustanova i raznih skupina imaju iskustvo bliskog bratskog zajedništva s redovnicima različitih kongregacija.

Naša Provincija živi trenutak velike krize zvanja, ali s pouzdanjem da Gospodin ne napušta one koje voli, 28. i 29. listopada u zajednici Svetе Obitelji u Lambaréu održan je susret zvanja na kojem su sudjelovali učenici naše škole Pedro Juan Caballero s drugim mladima koji su na putu duhovnog razlučivanja.

Trenutak je u kojem istinski osjećamo da je “žetva velika, a radnika malo” (Lk 10,2). Ove nas riječi neprestano izazivaju da postanemo svjesne svoga poslanja u ovom nemirnom svijetu u kojem živimo, ali nas podupiru i ohrabрују Isusove riječi: Baci mrežu nadesno i naći ćeš ribu. – Bacili su mrežu, ali nisu je imali snage ponovno povući zbog velike količine riba. Nadamo se da ćemo i mi poput Petra uzviknuti: Gospodin je!

S. M. Evanilda Ramírez